

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ. "แนวทางการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อสารมวลชน" ใน ผู้หญิงกับสื่อสารมวลชน, หน้า 40-79 กาญจนา แก้วเทพ, บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, มรว. "ลิเก" ใน นาฏศิลป์และดนตรีไทย. หน้า 95-105 กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- _____ . "นาฏศิลป์และดนตรีไทยในชีวิตไทย." ใน นาฏศิลป์และดนตรีไทย เอกสารวิชาการหมายเลข 9. หน้า 2-4. นีออน สนิทวงศ์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- คารงราชานุภาพ, สมเด็จพระนางเจ้า. "ละครรา." ใน นาฏศิลป์และดนตรีไทย, หน้า 63-65. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- นภาพรณี อัจฉริยะกุล. "อิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์ต่อเด็ก และวัยรุ่น" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการรายการวิทยุโทรทัศน์ เล่มที่ 2 หน่วยที่ 11. หน้า 14. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ, ม.ล. วิเคราะห์สวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517
- _____ . แว่นวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อ่านไทย, 2529
- บัณฑิตา ธนสถิตย์. ละครโทรทัศน์ไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บุษย์ ศุภสาร. "เทคนิคการจัดการรายการละครและภาพยนตร์" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการรายการวิทยุโทรทัศน์ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 5, หน้า 46-75. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- มณีศรี พันธุลาภ. "แรงงานสตรีในประเทศไทย." ใน รวมบทความประเด็นเรื่อง "สตรี", หน้า 95-115. อมรา พงศาพิชญ์, บรรณาธิการ. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- มนตรี ทรายไพบ. "ละครชาตรี" ใน นาฏศิลป์และดนตรีไทย, หน้า 25. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน และหนังสือพิมพ์อินไซด์ทีวี. สรุปผลการวิจัยพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ของประชาชนในส่วนภูมิภาค มีนาคม - เมษายน 2531. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- เมคเคลว, เคนิส. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน เรียบเรียงโดย ศิริชัย ศิริเกษ และกาญจนา แก้วเทพ. มปท. มปป.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. นักประชาสัมพันธ์กับงานประชาสัมพันธ์ในเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ศิริพร สะโครบาเน็ค. "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย" ใน ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 1-33. ธนวดี ท่าจีน และเพ็ญศิริ ตระกูลสังจาวีตร, รวบรวม. กรุงเทพมหานคร : โครงการสตรีศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สุกัญญา หาญตระกูล. "โสเภณี : ใจกลางและกลางใจของการครอบงำทางเพศ" ใน โสเภณีที่รัก, หน้า 83-135. กรุงเทพมหานคร : สึกษิตสยาม, 2525.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และสุพัตรา เพชรมณี. บทบาทของสื่อสารมวลชนที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สมศรี สุกุมลนันท. บุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม่ค่างาย, 2529.

บทความ

- กาญจนา แก้วเทพ. "การวิเคราะห์เนื้อหาแบบโครงสร้างนิยม." วารสารนิเทศศาสตร์ 9 (ฉบับภาคการศึกษาปลายและภาคการศึกษาต้น 2531) : 2-10.
- _____ . "ข้อพิจารณาในการวิเคราะห์ปัญหาสตรีในเชิงเศรษฐศาสตร์ การเมือง-วัฒนธรรม." วารสารสังคมศาสตร์ 22 (สิงหาคม 2528) : 79-100.
- _____ . "จิตวิทยากับผู้หญิง : บทวิเคราะห์และบทวิพากษ์." จุลสารวิชาการสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 1 (กันยายน 2529) : 1-29.
- _____ . "ผู้หญิง : ชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และระบบทุนนิยม" ปาจารย์สาร 2 (มีนาคม - เมษายน 2530) : 25-35.
- _____ . "พลังอันสร้างสรรค์ของสตรี" สังคมพัฒนา 2-3/2530 : 18-29.
- "คนเดียว" "ภาพยนตร์สนทนา" เอนเตอร์เทน (กุมภาพันธ์ 2533) : 51-53

- จินตนา บุญบงการ. "งานอีกอย่างของเลขานุการ : วิธีทำให้ผู้มาติดต่อประทับใจ." จุฬาลงกรณ์ธุรกิจบริษัท. 6 (กันยายน 2526) : 24-32.
- _____. "สถานภาพสตรีกับบัน ไคสุคาแห่งบริหาร" จุฬาลงกรณ์วารสาร (เมษายน-มิถุนายน 2532) : 121-129.
- _____. "หัวหน้าต้องการเลขที่ แบบนี้." จุฬาลงกรณ์ธุรกิจบริษัท. 6 (มิถุนายน 2526) : 67-75.
- จิระพรรณ กาญจนจิตรรา. "บทบาทของแรงงานสตรีในประเทศไทย" วารสารรามคำแหง 1 (มกราคม 2522) : 135-137.
- จิระทัศน์ หอมสุวรรณ. "ละครไทยจะไปทางไหน." นิเทศสาร 3 (กรกฎาคม 2527) : 5-8.
- "ชนัคคา มฤตติคา." ผู้นำธุรกิจ (ตุลาคม 2532) : 75-79.
- "ชไมพร จตุรภุช." ดิฉัน (15 มิถุนายน 2532) : 175-178, 184-185.
- กะโก. "คาราวีดีโอ" ลลนา (เมษายน 2532) : 82-84, 122-123.
- คัคค่อ. "คนเขียนบทละครจอกแก้ว" ลลนา (30 มีนาคม 2534) : 104-109.
- "ทิพย์ธิดา ศรีธธาทิพย์." นิตยสารแพรว 12 (กันยายน 2533) : 284-287.
- ไทยรัฐ. (14 ตุลาคม 2533) : 8.
- _____. (18 มีนาคม 2534) : 14.
- ทีวีนิวส์. (18-24 มีนาคม 2532) : 6-7.
- _____. (8-14 เมษายน 2532) : 6.
- "ทัศนการณ์ประชาสัมพันธ์โรงแรม." นิเทศสาร 3 (กุมภาพันธ์ 2518) : 24-29.
- ธิดา. "คนเขียนบทละครโทรทัศน์" สตรีสาร (25 มีนาคม 2533) : 24-26.
- นิธิ เอี้ยวศรีวงศ์. "เหตุผลของความรักกับนวนิยายไทย" ถนนหนังสือ 6 (12 กันยายน 2526) : 18-23.
- "برانประมุข." แพรว 1 (10 กันยายน 2533) : 284-287.
- ปรีศนา. "คุยกับคนละคร วราวุธ มลิณจินดา." สกุลไทย 3 (อังคาร 4 กันยายน 2533) : 64, 74-76.
- ผ่องพรรณ มณีรัตน์. "การวิเคราะห์บทบาทสตรีในนิทานชาวบ้านไทย." วารสารสังคมมนุษยวิทยา 2 (2526) : 4-59.
- "เผย 20 ยอดสπονเซอร์แห่งทศวรรษ." คู่แข่ง 10 (ตุลาคม 2533) : 290-294.
- ไพลิน รุ่งรัตน์. "ญ หญิงออกทน" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 34 (27 มีนาคม - 2 เมษายน 2531) : 40-41.
- มติชนรายวัน. (3 มกราคม 2532) : 6.
- _____. (1 เมษายน 2532) : 21.
- _____. (7 กรกฎาคม 2532) : 16.

- มาฉวีภา คันทีสุกฤต. "ละครโทรทัศน์." วารสารมนุษยศาสตร์ 9 (ตุลาคม - ธันวาคม 2522) : 57.
- _____ . "ละครวิทยุ" วารสารมนุษยศาสตร์ 4 (ตุลาคม - ธันวาคม 2523) : 94.
- "มยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช" ผู้หญิง 7 (สิงหาคม 2532) : 93-98.
- รพีพร. "บันทึกความทรงจำของรพีพร." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 9 (18 พฤษภาคม 2529) : 36.
- "รายการทีวีเด่น" นิตยสารมีเดีย (มกราคม, มีนาคม 2531) 26, 29.
- สมศักดิ์ พลเลิศ. "มาเฟียจอบแก้วกับธุรกิจบันเทิงครบวงจร." กรุงเทพ 30 4 (กรกฎาคม 2533) : 63-85.
- ไทม์พาง. "เบื้องหลังนวนิยายในหนังสือพิมพ์" มติชนสัปดาห์ 8 (8 พฤษภาคม 2531) : 37.
- อิน ไซค์ทีวี (14-20 มิถุนายน 2529) : 15.
- _____. (11-17 ตุลาคม 2529) : 2.
- _____. (18-24 เมษายน 2530) : 18.
- _____. (25-31 กรกฎาคม 2530) : 8.
- _____. (1-7 สิงหาคม 2530) : 13.
- _____. (31 ตุลาคม - 6 พฤศจิกายน 2530) : 17.
- _____. (7-12 พฤศจิกายน 2530) : 3.
- _____. (21-27 พฤศจิกายน 2530) : 13.
- _____. (2- 8 เมษายน 2531) : 13.
- _____. (21-27 มกราคม 2532) : 10.
- _____. (11-17 กุมภาพันธ์ 2532) : 8-9.
- _____. (23-29 กันยายน 2532) : 9.
- _____. (11-17 ตุลาคม 2532) : 2.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. "ภาพสะท้อนของผู้หญิงไทยในสื่อโฆษณา." สตรีทัศน์ 1 (พฤษภาคม - กรกฎาคม 2526) : 16-22.

เอกสารอื่น ๆ

- บุญเต็ม ไพเราะ. "สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

- บุญยงค์ เกศเทศ. "สถานภาพของสตรีไทยในวรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงปี พ.ศ. 2325 - 2394 (รัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 3)" วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.
- ปราณี สุรสิทธิ์. "คำสอนสตรีไทยจากวรรณกรรม ช่วงก่อนได้รับอิทธิพลตะวันตก" วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- เพาวิภา ภมรสติชัย. "ความสัมพันธ์ระหว่างละครไทยกับสังคมไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุภา อังกูระวารานนท์. "การศึกษาความหมายแฝงของคำว่า "ผู้หญิง" จากความเปรียบในบทเพลงไทยสากล" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สุรีย์ สุวรรณภาค. "บทบาทของสตรีในด้านสิทธิทางเพศ : ศึกษาจากนวนิยายไทยในช่วงปี พ.ศ. 2444 ถึง พ.ศ. 2501." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

สัมภาษณ์

- สุภาณี เตชาบูรณานนท์. ผู้จัดการฝ่ายวางแผนสื่อ บริษัทโฆษณา โอทีแอลแอนด์เอ็มเธอร์ จำกัด. สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2533.
- สิริพร ประพนธ์พันธุ์. ผู้จัดการฝ่ายวางแผนสื่อ บริษัทโฆษณา ฮาโกโซโค (กรุงเทพฯ) จำกัด. สัมภาษณ์, 9 เมษายน 2533.
- สมสุข กัลย์จากก. ผู้บริหาร บริษัทก้นคนาวีดีโอ โปรคักชั่น จำกัด. สัมภาษณ์, 4 ตุลาคม 2533.

ภาษาคำงประเทศBOOKS

- Allen, Robert C. Speaking of Soap Operas. The University of North Carolina Press, 1985.
- Ang, Ien. Watching Dallas. London : Methuen, 1985.
- Arliss, Laurie ; Cassata, Mary ; and Skill, Thomas. "Dyadic Interaction on the Daytime Serials : How Men and Women Vie for Power." In Life on Day time Television Tuning - In American Serial Drama, pp. 147-155. Norwood, N.J. : Alex Publishing Corporation ; 1983.
- Cantor, Muriel G. and Pingree, Suzanne. The Soap Opera. California : Sage, 1983.
- Chira Hongladarom and Guyot, James F. The Changing Role of Women in the Political Economy of Thailand. Human Resource Institute : Thammasat University, 1983.
- Crowther , Bosley. "Magic, Myth, and Monotony" In Understanding Mass Media, pp. 337-345. Skokie, Illinois : National Textbook Co., 1974.
- Curran, James, and Seaton, Jean. "Class, Taste and Profit." and "How The Audience Is Made." In Power without Responsibility, pp. 209-239. Great Britain : Methuen, 1985.
- Dorr, Aimee. Television and Children. California : Sage Publications, 1986.
- Eagleton, Mary. ed. Feminist Literary Theory : A Reader. Great Britain : Basil Blackwek Ltd., 1986.
- Ferguson, Mary Anne. Images of Woman in Literature. 3 rd.ed. Boston : Houghton Mifflin Co., 1981.
- Fiske, John. "Realism and Ideology" In Television Culture, pp. 37-47. London : Methuen, 1987.
- Gallagher, Margaret. Unequal Opportunities : The Case of Women And The Media. Unesco, 1983.

- Nightingale, Virginia. "Women as Audiences" In Television and Women's Culture, pp. 25-36. Edited by Mary Ellen Brown. Great Britain : Sage, 1990.
- Mcrobbie, Angela. "Jackie" In Mass Communication Review Yearbook Vol. 4 pp. 257-270. Edited by Ellen Wartella and D. Charles Whitney. California : Sage Publications, 1983.
- Novak, Michael. "Television Shapes The Soul" In Television as a Social Force : New Approach To Television Critism, p. 16. New York : Praeger Publishers, 1975.
- Poecke, Luc Van. "Gerbner's Cultural Indicators : The System is the Message." In Mass Communication Review, Yearbook, Vol. 1. pp. 423-431. Edited by G. Cleveland Wilhoit. California : Sage Publications, 1980.
- Rabine, Leslie W. "Romance in the age of electronics : Harlequin Enterprises" In Feminist Criticism and Social Change, pp. 247-267. Edited by Judith Newton and Deborah Rosenfelt. New York : Methuen, 1985.
- Robinson, Gertrude Joch. "Changing Canadian and U.S. Magazine Portrayals of Women and Work." In Mass Communication Review Yearbook, Vol. 4, pp. 229-249. Edited by Ellen Wartella and D. Charles Whitney. California : Sage Publications, 1983.
- Robinson, Lillian S. Sex, Class, and Culture. New York : Methuen, 1978.
- Snitow, Ann Barr. "Mass Market Romance." In Feminist Literary Theory : A Reader, pp. 89-147. Edited by Mary Eagleton. Great Britain : Basil Blackwek, 1986.
- Wober, Mallory, and Gunter, Barrie. Television and social Control. Aldershot : Avebury, 1988.
- Wright, Charles. Mass Communication : A Sociological Perspective. New York : Random House, 1986.

Articles

- Cantor, Muriel G. and Jones, Elizabeth. "Creating Fiction For Women." Communication Research 10 (January 1983) : 11-137.
- Darunee Tantiwiranond and Shashi Pandey. "The Status and Role of Thai Women in The Pre - Modern Period : A Historical and Cultural Perspective" Sojourn 1 (February 1987) : 125-149.
- Defleur, Melvin. "Occupational Roles as Portrayed on Television." Public Opinion Quarterly 28 (1964) : 57-74.
- Fine, Marlene G. "Soap Opera Conversations : The Talk That Binds" Journal of Communication Summer 31 (1981)
- Gutman, Jonathan. "Self - Concepts and Television Viewing Among Women" Opinion Quarterly 37 (1973) : 388-397.
- Haskell, Deborah. "The Depiction of Women in Leading Role in Prime Time Television." Journal of Broadcasting 23 (Spring 1979) : 191-196.
- Katzman, Natan. "Television Soap Opera : What's Been Going on Anyway?" Public Opinion Quarterly 1 (1972) : 200-212.
- Luebke, Barbara F. "News About Women on the A Wire" Journalism Quarterly 1 (Spring 1985) : 329-333.
- Mattelart, Michele. "Women and the cultural industries" Media, Culture and Society 4 (1982) : 133-151.
- Signorielli, Nancy. "Marital Status in Television Drama : A Case of Reduced Options." Journal of Broadcasting 2 (Spring 1982) : 585-597.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตารางแจกอาชีพของตัวละครหญิงและตัวละครชาย

ตารางที่ 3 อาชีพของตัวละครหญิงบทบาทหลักและบทบาทสมทบ

อาชีพ	จำนวนของตัวละคร บทบาทหลัก	จำนวนของตัวละคร บทบาทหลัก
1. ครู		1
2. อาจารย์มหาวิทยาลัย		1
3. นักเรียน	2	2
4. แม่บ้าน	3	
5. ข้าราชการระดับกลาง (ปริญาตรีขึ้นไป)	1	
6. ผู้จัดการในหน่วยงานเอกชน		2
7. เลขานุการ	1	
8. ประชาสัมพันธ์	1	
9. คนรับใช้	2	
10. ไม่มีอาชีพ	5	1
	15	7

ตารางที่ 4 อาชีพของตัวละครชายบทบาทหลักและบทบาทสมทบ

อาชีพ	จำนวนของตัวละคร บทบาทหลัก	จำนวนของตัวละคร บทบาทสมทบ
1. ครูใหญ่		1
2. อาจารย์มหาวิทยาลัย	1	
3. นักเรียน	2	4
4. ข้าราชการ (ระดับสูง)	2	1
5. ข้าราชการ (ระดับกลาง)		1
6. เจ้าของไร่	1	2
7. เจ้าของเหมืองแร่	1	
8. กิจการส่วนตัวอื่น	1	2
9. แพทย์	1	1
10. ลูกจ้างบริษัทเอกชน	1	2
11. ตำรวจ	1	
12. ไม่มีอาชีพ		3
	11	17

* อาชีพผู้ร้าย 1 (สส.อัมรินทร์ ในสายลับสองหน้า)

ภาคผนวก ข.เพลงประกอบละคร โทรทัศน์1. เพลงประกอบละคร เรื่อง "รักนาวดี"

ลม โบก โขยพริ้วมา พาหมู่ใบไม้ปลิว โรยร้อนตัวละลี้วลงต่ำ
 กายเมื่อต้องสายลมพราวพรหมสีนฉ่า เย็นชานทรวงลึกล้ำฉ่ำใจ

รัก โบก โขยพริ้วลม พาผสมรักมา แทรกอุราล้อมดวงฤทัย ยามเมื่อ
 ต้องรัก โลมละ โขมหัวใจ ยังอบอุ่นสคิไสขึ้นบาน

ไอ้รักที่ก่อ มีรอที่ เกิด ความรักบรรเจิดทุกสถาน หากรักเต็มปรีดิ์ใดนั้น
 ไม่เลือกวันเลือกเวลา

เป็นผู้ดีหรือไพร่ เป็นผู้ใด ไหนกัน ไม่อาจบังขวางกันรัก ไหลบ่า รวมจิตใจ
 สองดวง ท่วงโยไฟหารักที่ปรารถนาร่วมเรียง

2. เพลงประกอบละครเรื่อง "ทิวาหวาม"

เคยมีความแน่ใจว่ารักเราจะสดใส มั่นใจในรักเรา คิดถึงครั้งหวานชื่น
คืนวันเก่า วันนี้เจ็บเหงา เพราะเธอ เธอมีใครอีกคน

ไม่เคยคิดร้ายกับใคร ทำใครให้ชอกช้ำ ผ่านมาฉันร้าวราน ยิ่งเห็นเธอ
บวกร้าว ยิ่งตอกย้ำว่าฉันหาผิดพลาดไป โปรคอกษ์

ร้าวรานทั้งคู่อยู่แก่ใจ รักซ้อนก็รู้ไม่อาจตัดใจ คนหนึ่งเป็นดวงตา อีกคน
เป็นดวงใจแล้ว แล้วเราสองจะทำอย่างไร ผู้ชายคนเดียว

คิดถึงความรักคือให้อภัย คิดถึงความรักคือยอมเข้าใจ ก็จะยอมให้เธอ
มีใครอีกคน เพื่อครองรักเราให้ยั่งยืนตลอดไป

ภาคผนวก ค.

นักจัดรายการละครโทรทัศน์

1. บริษัท กันคนาวีดีโอบรอดักชั่น จำกัด

บริษัทกันคนา โดยประติษฐ์ ภัลย์จากก มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจากละครวิทยุ โดยในตอนแรกได้เข้าร่วมแสดงละครวิทยุกับคณะกันคนากวาร์ ของคุณเอิบกันคนากวาร์ ที่สถานวิทยุ 1 บณ.และกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ และผู้ฟังละครวิทยุมากขึ้น สถานีวิทยุต่าง ๆ คำนึงในการจัดรายการละครวิทยุมากขึ้น คุณประติษฐ์จึง เริ่มจัดตั้งคณะละครวิทยุขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า "คณะกันคนา" โดยเริ่มจัดแสดงละครวิทยุออกอากาศ ณ สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ เล่นเรื่อง "ระย้า" ของ "สด กูรมะโลหิต" เป็นเรื่องแรก คุณลักษณะพิเศษ ของละครคณะกันคนาคือ บทประพันธ์และบทละครวิทยุเกือบทุกเรื่อง เป็นของ "ประติษฐ์ ภัลย์จากก" และ "กุสุมา สินสุข" ในปี พ.ศ. 2501 คุณประติษฐ์เริ่มปฏิบัติงานด้านละครโทรทัศน์ โดยใช้ชื่อ "คณะกันคนา" เรื่องแรกที่แสดง คือ หญิงก็มีหัวใจ เป็นเรื่องยาวหลายตอนจบออกอากาศทาง ททบ. 7 ชาวคาในขณะนั้น ละครเรื่องนี้ออกอากาศเดือนละครึ่ง ต่อมาเพิ่มเป็น 2 ครั้ง และเพิ่มเวลาออกอากาศเป็นสัปดาห์ละครึ่งตามลำดับ เนื่องจากมีผู้ติดตามชมมาก แต่ปรากฏว่าเมื่อเพิ่มเวลาการออกอากาศมากขึ้น ทำให้ผู้แสดงและผู้ร่วมงานซึ่งเป็นชุดเดียวกับงานละครวิทยุทางานหนักมาก เกินไปเพราะละครวิทยุก็จัดแสดงวันละหลายเรื่อง จึงเลิกการแสดงทางโทรทัศน์ไปก่อน

ในปี พ.ศ. 2519 ได้เริ่มผลิตรายการละครโทรทัศน์เป็นละครสั้นจบในตอนในนาม "คณะสง เสริมศิลป์" และ พ.ศ. 2522 ผลิตละครโทรทัศน์เป็นละครชุด อาทิ 38 ซอย 2, บาบบริสุทธิ์ ฯลฯ ปัจจุบันกันคนามีเครื่องมือการถ่ายทำและโรงถ่าย 2 แห่ง คือ ที่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี และที่ถนนรัชดาภิเษก ผลงานละครดีเด่น ที่ผ่านมามีมากมาย เช่น บาบบริสุทธิ์ ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุณรอด ตีใหญ่ แม่เอิบ สมการวัย สงครามเงินคุณแม่เพื่อนรัก ฯลฯ

รายการละครของคณะกันคนามือออกอากาศทางช่อง 5 และช่อง 7 ซึ่งสำหรับละครที่ออกอากาศทางช่อง 7 ในช่วงเวลาหลังข่าวจะเป็น วันพุธ และวันพฤหัสบดี

ที่มา : เอกสารประวัติ โฆษณ "นายประคิษฐ์ กัลย์จาฤก"

2. คาราวีดีโอ

คาราวีดีโอ โฆษ ไพรัช สังวริบุตร เข้าสู่การโทรทัศน์ช่อง 7 สี เมื่อ 20 ปีที่แล้ว โดยการชักชวนของถาวร สุวรรณ และสุวรรณา มุกดาประกร โดยผลิตละครนิทานพื้นบ้านโดยสร้างเป็นภาพยนตร์ 16 มม. ภาพยนตร์เรื่องแรกที่สร้างคือ บลาบู่ทอง และพัฒนามาใช้วีดีโอเทปเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทางาน จากเวลาในการออกอากาศ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพิ่มเป็น 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และจากแนวการสร้างที่เป็นเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ขยายมาสู่ละครที่สร้างจากนวนิยายเรื่องยาว และมาถึงเรื่องยาวจบในตอน

ละครที่สร้างจากนวนิยายในยุคแรกของบริษัทคาราวีดี โอ ใช้วิธีนำมาพากย์เสียงพูดในภายหลัง เพิ่งจะใช้เสียงจริงของตัวแสดง ในละครเรื่อง "นางแมวป่า" ปัจจุบัน (2532) การทำงานของบริษัทคาราวีดี โอ กระจายออกไปตามกองถ่ายของละครแต่ละเรื่อง โดยมีผู้กำกับรายการ ซึ่งทำหน้าที่กำกับการแสดงด้วยเป็นผู้ควบคุมการผลิต ซึ่งผู้กำกับของคาราวีดีโอ ได้แก่ ไพรัช สังวริบุตร สยาม สังวริบุตร สมม สังวริบุตร มานพ สัมมาบัติ จรุง ธรรมศิลป์ และ สมชาย สังข์สวัสดิ์

คาราวีดีโอมีโรงถ่ายขนาดเล็กที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งส่วนใหญ่ก็ใช้สำหรับการถ่ายทำเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ส่วนละครอื่น ๆ จะใช้สถานที่จริงเป็นฉากทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นละครแนวร่วมสมัยหรือละครที่ย้อนยุคสมัยไปก็ตาม

ละครขอดนิยมนของคาราวีดีโอ เช่น คาวพระศุกร์ บ้านทรายทอง จาเลขรัก สวรรค์เบี่ยง คู่กรรม เป็นต้น

ที่มา : นิตยสาร "ลลนา" เล่มที่ 591 บั๊กแรก เมษายน 2532 หน้า 69-71

3. วราษุต มีลันทจินดา

วราษุต มีลันทจินดา จบการศึกษาจาก โรงเรียนช่างศิลป์ เริ่มทำงานละครโดยเข้ามาช่วยภัทราวดี ศรีไตรรัตน์ ดูแลเสื้อผ้า จัดอุปกรณ์ประกอบฉาก ภูเรื่องบท นักร้อง นางเอก นางตัว เมื่อภัทราวดีเลิกทาละครโทรทัศน์ วราษุตก็มาช่วยมยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช ทาละครโทรทัศน์ เรื่อง "คนเร่เมือง" ต่อมาได้โอนเข้าเป็นพนักงานในบริษัท ทีวีเอ ของช่อง 3 เมื่อมีประสบการณ์ในการทาละครมาก จึงเสนอตัวขอเป็นผู้จัดละคร แต่ยังไม่เคยเป็นผู้กำกับละครเอง ประมาณการเดือนหนึ่ง วราษุตต้องทาละครบ๊องช่อง 3 ถึง 3-4 เรื่อง

ผลงานละครของวราษุต ได้แก่ ทะเลเลือด นางเอก น้ำตาลไหม้ นางทาส เลขาניתานาย ละครคน รัตนาวดี ไครกาหนค วนาลี สีแผ่นดิน ฯลฯ

ที่มา : นิตยสาร "สกุลไทย" ปีที่ 36 ฉบับที่ 1872 4 กันยายน 2533
หน้า 64

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ เป็นคนกรุงเทพฯ สำเร็จ
การศึกษา อักษรศาสตรบัณฑิต จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อ พ.ศ. 2521 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
ใน พ.ศ. 2530

